

Механизам за координацију експертиза је део програма Horizontal Facility за Западни Балкан и Турску 2019-2022 (у даљем тексту: Horizontal Facility II).

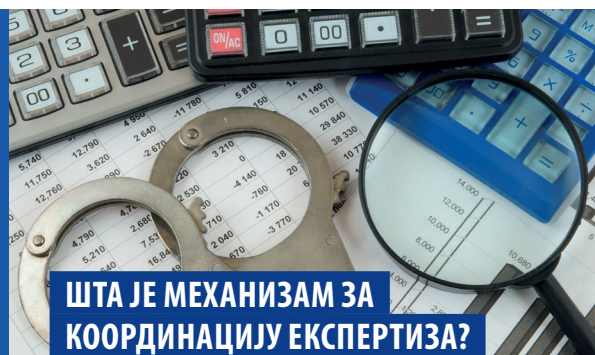
Ово је друга фаза иницијативе за сарадњу коју су покренуле Европска унија и Савет Европе како би се Албанији, Босни и Херцеговини, Косову*, Црној Гори, Северној Македонији, Србији и Турској пружила подршка у примени стандарда Савета Европе и *acquis communautaire* (заједничких правних тековина) Европске уније у оквиру процеса проширења, где је то релевантно.

Механизам за координацију експертиза надограђује се на резултате прве фазе програма која је спроведена од 2016. до 2019. године, а у другој фази овај програм обухвата шире тематске области: спровођење правде; сузбијање привредног криминала; борбу против дискриминације и заштиту права осетљивих група (укључујући ЛГБТИ, мањине и Роме) и слободу изражавања и слободу медија.

Horizontal Facility II пружа подршку корисницима тако што примењује приступ који укључује две комплементарне компоненте:

- ▶ Техничку сарадњу прилагођену потребама корисница програма ради постизања боље усклађености са европским стандардима;
- ▶ Пружање ad hoc експертске помоћи Савета Европе у области законодавства и јавних политика на захтев корисница програма кроз Механизам за координацију експертиза (Expertise Co-ordination Mechanism – ECM).

* Овај назив је без прејудуцирања статуса и у складу је с Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 и мишљењем Међународног суда правде о Декларацији о независности Косова.

ШТА ЈЕ МЕХАНИЗАМ ЗА КООРДИНАЦИЈУ ЕКСПЕРТИЗА?

Механизам за координацију експертиза (ЕСМ) је инструмент Савета Европе за пружање експертске помоћи у области законодавства и јавних политика као одговор на конкретне захтеве. То је део програма сарадње између Европске уније и Савета Европе под називом Horizontal Facility за Западни Балкан и Турску II (у даљем тексту Horizontal Facility II).

КОЛИКИ ЈЕ ОБУХВАТ МЕХАНИЗМА ЗА КООРДИНАЦИЈУ ЕКСПЕРТИЗА?

У географском смислу, Механизам за координацију експертиза обухвата Албанију, Босну и Херцеговину, Косово, Црну Гору, Северну Македонију, Србију и Турску.

Делокруг рада овог механизма укључује експертске савете у области законодавства и јавних политика, укључујући и оцену усклађености прописа и/или стратешких докумената са стандардима Савета Европе, у следећим областима:

- ▶ спровођење правде;
- ▶ сузбијање привредног криминала;
- ▶ борба против дискриминације и заштита права осетљивих група;
- ▶ слобода изражавања и слобода медија;
- ▶ уставна питања која спадају у надлежност Европске комисије за демократију путем права (познатије као Венецијанска комисија).

КО МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА ДОБИЈАЊЕ СТРУЧНОГ МИШЉЕЊА У СКЛОПУ МЕХАНИЗМА ЗА КООРДИНАЦИЈУ ЕКСПЕРТИЗА?

Захтев за стручно мишљење у склопу ЕСМ могу поднети министри (и други чланови владе) или председник парламента кориснице програма.

Осим тога, када је реч о питањима која спадају у област надлежности Венецијанске комисије, захтев за пружање помоћи у оквиру ЕСМ такође могу да поднесу и Европска унија, као и органи Савета Европе (нпр. генерални секретар, Комитет министара, Парламентарна скупштина и Конгрес локалних и регионалних власти). Поред тога, уставни судови корисница програма могу поднети захтеве за издавање *amicus curiae* упутстава Венецијанске комисије.

КАКО СЕ ФОРМУЛИШЕ И ПОДНОСИ ЗАХТЕВ?

Захтеви се могу поднети у писаној форми, а упућују се поштом или телефаксом генералној секретарки Савета Европе, Марији Пејчиновић Бурић. Захтеви који се односе на експертску помоћ Венецијанске комисије могу се такође упутити директно председнику Венецијанске комисије Ђанију Букикију.

Пожељно је да захтеви садрже што је могуће више детаља, укључујући назив и врсту законског прописа или стратешко-политичког документа за који се тражи експертска помоћ, разлоге за тражење стручног мишљења или за измену тог законског акта или јавне политике, као и предвиђени временски оквир за усвајање новог прописа или новог стратешко-политичког документа (односно за измене и допуне постојећег) по добијању тражене експертизе.

Након пријема, захтеве обрађују надлежна тела Савета Европе. Савет Европе свакако настоји да што је пре могуће пружи тражену експертску помоћ, али се прецизан временски оквир утврђује у договору са органима који поднесу захтев.

КОЈИ СУ КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДОБРАВАЊЕ ЗАХТЕВА?

Захтев за пружање експертске помоћи у оквиру Механизма за координацију експертиза мора да испуни сваки од следећих критеријума:

- ▶ захтев мора да поднесе члан владе или председник скупштине или, ако је реч о захтеву за упутство *amicus curiae*, уставни суд Албаније, Босне и Херцеговине, Косова, Црне Горе, Северне Македоније, Србије или Турске (односно, уколико се ради о захтеву који се односи на експертизу Венецијанске комисије, могу да га поднесу и Европска унија или генерални секретар Савета Европе, Комитет министара, Парламентарна скупштина или Конгрес локалних и регионалних власти);
- ▶ захтев мора бити из области експертизе Савета Европе;
- ▶ захтев се мора односити на једну од следећих тематских области: спровођење правде; сузбијање привредног криминала; спречавање дискриминације и заштиту права осетљивих група; слободу изражавања и слободу медија; уставна питања из области надлежности Венецијанске комисије;
- ▶ захтев не може бити поднет у склопу једног од текућих пројеката Horizontal Facility II који се спроводе у оквиру компоненте техничке сарадње.

КОМЕ ТРЕБА УПУТИТИ ЗАХТЕВ?

Захтеви у склопу ЕСМ могу се послати поштом или телефаксом генералном секретару Савета Европе:

- ▶ Марија Пејчиновић Бурић
Генерална секретарка Савета Европе
Савет Европе
F-67075 Strazbur Cedex, Француска – Телефакс: + 33 3 88 41 27 99
Веб-страница : www.coe.int/en/web/secretary-general/private-office

Захтеви који се односе на експертизу Венецијанске комисије могу бити послати поштом, електронском поштом или телефаксом и председнику Венецијанске комисије:

- ▶ Ђани Букикио (Gianni Buquicchio)
Председник Венецијанске комисије
Савет Европе
67075 Strazbur Cedex, Француска – Телефакс: +33 3 88 41 37 38
е-маил: venice@coe.int

Примери подршке пружене у склопу ЕСМ (2016–2019)

- ▶ Уставни суд Албаније је затражио упутство **amicus curiae о Закону о третману имовине и завршетку поступка накнаде имовине**. Венецијанска комисија је текст упутства усвојила на заседању 14–15. октобра 2016, чиме је утрт пут за доношење тог кључног закона у парламенту и његово спровођење.
- ▶ У Босни и Херцеговини Савет Европе је у априлу 2018. пружио правну експертизу о **Закону о правима жртава тортуре**, на захтев Министарства за људска права и избеглице.
- ▶ Црној Гори је достављено Мишљење о одредбама **Нацрта закона о странцима** које се односе на људска права. На тај начин је у тексту тог закона, који је усвојен у фебруару 2018. године, обезбеђена боља равнотежа између безбедносних одредаба и одредаба којима се штите људска права миграната у складу са Европском конвенцијом за заштиту људских права и судском праксом Европског суда за људска права.
- ▶ Министарство за рад и социјалну политику Северне Македоније затражило је подршку приликом израде **Закон о спречавању и заштити од дискриминације**. Након што је Венецијанска комисија на свом пленарном заседању 16–17. марта 2018. усвојила мишљење о томе (CDL-AD(2018)001), Закон је донет у марту 2019. године, и њиме је, што је веома важно, као један од основа за дискриминацију уведен и родни идентитет.
- ▶ Пружена је и подршка са циљем побољшања нацрта амандмана на **уставне одредбе којима се уређује положај правосуђа у Србији**. Венецијанска комисија је у јуну 2018. усвојила мишљење (CDL-AD(2018)011) у коме је указано на одређени број питања која треба да буду узета у разматрање. На свом пленарном заседању у октобру 2018. Венецијанска комисија је утврдила да је Влада Србије следила њене препоруке у ревидираном Нацрту измена Устава.

ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА

<http://horizontal-facility-eu.coe.int>
f [jp.horizontal.facility](https://www.facebook.com/jp.horizontal.facility)
@CoE_EU_HF

Контакт

Тим за координацију програма „Horizontal Facility“
Канцеларија Генералног директората за програме
Савет Европе
Avenue de l'Europe F-67075 Strazbur Cedex, Француска
E-mail: Horizontal.Facility@coe.int

“Horizontal Facility за Западни Балкан и Турску 2019-2022” је заједничка иницијатива Европске уније и Савета Европе која ће корисницима програма пружити подршку при спровођењу реформских агенди у областима људских права, владавине права и демократије и помоћи им при усклађивању са европским стандардима и правним тековинама Европске уније у оквиру процеса проширења, где је то релевантно. Овај трогодишњи програм обухвата пројекте у Албанији, Босни и Херцеговини, Црној Гори, Северној Македонији, Србији, Турској, као и на Косову*, а Савет Европе га спроводи од маја 2019. године.

* Овај назив је без прејудуцирања статуса и у складу је са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244 и мишљењем Међународног суда правде о Декларацији о независности Косова.

SRP

PREMS 177119 – Photos: Shutterstock

HORIZONTAL FACILITY ЗА ЗАПАДНИ БАЛКАН И ТУРСКУ 2019-2022

МЕХАНИЗАМ ЗА КООРДИНАЦИЈУ ЕКСПЕРТИЗА – ОПШТИ ПРЕГЛЕД

Савет Европе је водећа организација за људска права на континенту. Обухвата 46 држава чланица, укључујући све чланице Европске уније. Све државе чланице Савета Европе потписале су Европску конвенцију о људским правима, споразум чији је циљ заштита људских права, демократије и владавине права. Европски суд за људска права надгледа примену Конвенције у државама чланицама.

www.coe.int

Земље чланице Европске уније су одлучиле да удруже своја знања, ресурсе и судбине. Заједно су изградиле стабилно окружење, демократију и одрживи развој задржавајући културну разноликост, толеранцију и индивидуалне слободе. Европска унија је посвећена делjenju својих dostignuća i vrednosti sa zemljama i narodima van svojih granica.

www.europa.eu

Финансирано
од стране Европске уније
и Савета Европе

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Имплементирано
од стране Савета Европе

Финансирано
од стране Европске уније
и Савета Европе

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Имплементирано
од стране Савета Европе

Спровођење правде
Сузбијање привредног криминала
Борба против дискриминације и заштита
права осетљивих група
Слобода изражавања и слобода медија
Механизам за координацију експертиза

<http://horizontal-facility-eu.coe.int>